

एहि सुधीर ! एहि सुविक्रम !
 खेलनाङ्गणं गच्छाम ।
 धावन-कूर्दन-चलनैः खेलैः
 वज्रकायतां विन्दाम ॥

एहि सुशीले ! एहि मृणालिनि !
 पुष्पवाटिकां गच्छाम ।
 विविधैः कुसुमैर्विधाय मालां
 विघ्नविनाशकमर्चाम ॥

एहि दिनेश ! प्रणव ! गणेश !
 ज्ञाननिधिं सञ्चिनुयाम ।
 एहि शारदे ! गिरिजे ! वरदे
 ज्ञानवारिधौ विहराम ॥

तन्वा मनसा हितं चरन्तः
 सदा गुरुन् अनुगच्छाम ।
 भारतमातुः सेवासत्कारः
 देशहितार्थं जीवाम ॥

- जनार्दन हेगडे

Glossary

खेलनाङ्गणम् playground गच्छाम (Let us) go कूर्दन jump वज्रकायता very strong body
पुष्पवाटिका garden विधाय (Let us) prepare ज्ञाननिधि: treasure of knowledge सञ्चिनुयाम get
ज्ञानवारिधि: treasure of knowledge अर्चाम worship गिरिजे parvatidevi विहराम wander
चरन्तः put into execution

विशेषः

कुसुमैर्विधाय – कुसुमैः विधाय

विघ्नविनाशकमर्चाम – विघ्नविनाशकम् अर्चाम

Exercise

1. Pronounce the following words orally :

सुविक्रम, खेलनाङ्गणम्, वज्रकायताम्, मृणालिनि, कुसुमैर्विधाय, सञ्चिनुयाम, ज्ञानवारिधौ, अनुगच्छाम

2. Complete the following stanza :

- (1) एहि सुधीर ! _____ विन्दाम ॥
(2) तन्वा _____ जीवाम ॥
(3) एहि दिनेश _____ विहराम ॥

3. Find action verbs from the poem and write them as shown in the example :

Illustration : गच्छाम

_____, _____
_____, _____
_____, _____

4. Answer the following questions in Sanskrit :

- (1) वज्रकाटतां कथं विन्दाम ?
- (2) कुसुमैः कं अर्चाम ?
- (3) कस्य हितार्थं जीवाम ?
- (4) सदा कान अनुगच्छाम ?

5. Follow the illustration :

Illustration : गच्छ् – गच्छाम

नय्	-	_____	पिब्	-	_____
अनुगच्छ्	-	_____	विन्द	-	_____

6. Find the other songs regarding 'Bharatmata' from the textbooks for std. 6-7 and sing them.

7. Draw the relief map of 'Bharatmata'.

8. Write the names of the games you play.

ज्ञातव्यम्

- संस्कृतसाहित्यक्षेत्रे अप्रतिमं योगदानाय 'वाल्मीकिपुरस्कारः' दीयते ।
- अस्माकं राजमुद्रायाम् अङ्कितः 'सत्यमेव जयते' इति मुद्रालेखः मुण्डकोपनिषदि अस्ति ।